

Udarbejdet 22. maj 2019 af Cookie Information A/S

Modtager tredjeparter information om borgernes besøg på offentlige myndigheders hjemmesider?

Version 1.1

FORTROLIGT

Cookie Information A/S

Nyhavn 16A - DK-1051 København K

Telefon: 24 40 78 76

info@cookieinformation.com

Resumé

Denne rapport er en undersøgelse af, om tredjeparter¹ får information om borgernes besøg på offentlige myndigheders hjemmesider.

På 94% af de offentlige myndigheders hjemmesider modtager tredjeparter information om borgernes besøg. Der er høj risiko for, at 94% af de offentlige myndigheders hjemmesider ikke lever op til kravene for et gyldigt samtykke jvnf. GDPRs betragtning 32.

Idet tidligere instrukser fra Erhvervsstyrelsen igennem flere år ikke er blevet fulgt, er det vores vurdering, at der er behov for, at kommuner, regioner, statslige myndigheder og organisationer får implementeret en løsning på deres hjemmesider, der 1) informerer borgerne om cookies; 2) indhenter samtykke; 3) sikrer at relevant databehandling først finder sted efter samtykket er givet; 4) sikrer et overblik over trackingens varighed; 5) giver indblik i overførsler til usikre tredjelande. Ellers er der risiko for, at borgernes tillid til den offentlige digitalisering kan blive undermineret.

Dataindsamlingen er foretaget i februar 2019, og i den indgår 154 tilfældigt udvalgte danske offentlige myndigheders hjemmesider. Cookie Informations scanningsteknologi er anvendt til at identificere og analysere, hvilke cookies de offentlige myndigheders hjemmesider gemmer i borgernes browser; hvilke formål disse cookies har; og hvilke tredjeparter der modtager information om borgernes besøg ved at læse informationen i disse cookies.

Nøgletal:

94%

På 94% af de offentlige myndigheders hjemmesider modtager tredjeparter information om borgernes besøg.

77%

På 77% af de offentlige myndigheders hjemmesider modtager tredjeparter information, som de benytter til marketingformål.

72

72 tredjeparter modtager data om borgerne.

94%

94% af de offentlige myndigheders hjemmesider tillader, at tredjeparter tracker borgerne i mere end 12 måneder.

12%

12% af de indsamlede informationer om borgerne overføres til USA.

¹ Tredjepartsservices er i dette tilfælde services på den offentlige hjemmeside (plugins, widgets, YouTubevideoer, analyseprogrammer etc.), der alle sætter cookies på borgerens enhed (computer, smartphone, tablet). Disse cookies indsamler information om borgerens besøg på hjemmesiden. Den information kan tredjeparter læse, og bruge til forskellige formål, oftest til at profilere borgeren med henblik på marketing.

Undersøgelsesspørgsmål

Modtager tredjeparter information om borgernes besøg på offentlige hjemmesider?

- 1 Hvor udbredt er datadeling om borgeren fra offentlige myndigheders hjemmesider?
- 2 Til hvilke tredjeparter deles information om borgerens besøg på offentlige hjemmesider?
- 3 Hvor længe tillader de offentlige myndigheders hjemmesider, at tredjeparterne tracker borgerne efter deres besøg?
- 4 Til hvilke lande deles information om borgerens besøg på offentlige myndigheders hjemmesider?

Timeline og baggrund

2002

ePrivacy i første form

2016

Digitaliseringsstrategi

Allerede i 2016 udstikker regeringen, KL og Danske Regioner retningen for offentlig digitalisering i Danmark med den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi²: Et stærkere og mere trygt digitalt samfund. Den opstiller ambitiøse - men realistiske mål for - hvordan det offentlige skaber fundamentet for et stærkt og trygt digitalt Danmark.

Undersøgelse af kommuner

I efteråret 2016 udarbejder Erhvervs- og Digitaliseringsstyrelsen en undersøgelse af de 50 største og de 10 mindste kommuners hjemmesider, samt 12 selvbetjeningsløsninger fra det offentlige, der alle er kendetegnet ved, at de er obligatoriske og ofte anvendes af borgere og virksomheder³.

Undersøgelsen pegede på, at der var et behov for vejledning og retningslinjer til myndighederne for at undgå at borgerne uforvarende udsættes for tracking og videregivelse af persondata til tredjeparter.

2017

Retningslinjer

På baggrund af undersøgelsens resultater udgiver Erhvervs- og Digitaliseringsstyrelsen i 2017 retningslinjer for det offentlige, som opstiller principper, de offentlige myndigheder bør følge, så borgerne med tillid og tryghed kan anvende offentlige digitale tjenester og selvbetjeningsløsninger⁴.

Erhvervs- og Digitaliseringsstyrelsen konstaterer, at hjemmesiderne skal have overblik over, hvilke tredjepartsservices de anvender, og hvilke der sporer borgernes besøg på hjemmesiden.

² <https://digst.dk/strategier/digitaliseringsstrategien/>

³ <https://digst.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2017/november/retningslinjer-for-cookies-paa-offentlige-hjemmesider/>

⁴ <https://digst.dk/media/11935/retningslinjer-for-cookies-erhvervsstyrelsen-digitaliseringsstyrelsen.pdf>

2018

GDPR

I maj 2018 træder EU's Persondataforordning (GDPR) i kraft. Den regulerer beskyttelsen af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

PROSA undersøgelse

En rundspørge foretaget af PROSA i efteråret 2018⁵ viser, at et flertal af Folketingets it-ordførere bakker op om at indføre skrappe regler, der kan forhindre at information om borgernes besøg på offentlige myndigheders hjemmesider sendes til tredjeparter som Google og Facebook.

2019

Møde i folketinget

20. februar 2019 inviterer Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget et ekspertudvalg⁶ til et lukket møde⁷ på Christiansborg for at diskutere, "hvordan det sikres, at ingen tredjepartsvirksomheder bliver informeret om borgernes besøg på offentlige myndigheders hjemmesider".

Cookie Information har på eget initiativ udarbejdet et studie af datadelingen fra 40 offentlige myndigheders hjemmesider. Aske Kammer, IT-Universitetet, ville have præsenteret konklusionerne som en del af sit indlæg.

Desværre blev mødet udskudt til efter det forestående folketingsvalg. På den baggrund har **Cookie Information** valgt at udvide studiet og at involvere Datatilsynet i den gode sags tjeneste.

Cookie Information study report

Dette studie undersøger, i hvilken grad offentlige myndigheders hjemmesider opfylder målene i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, og følger retningslinjerne beskrevet af Erhvervs- og Digitaliseringsstyrelsen i forhold til at beskytte borgernes data og undgå at sende disse videre til tredjeparter.

⁵ <https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/politisk-flertal-vil-stoppe-tredjepartcookies-pa-offentlige-sider?publisherId=13559092&releaseId=13564096>

⁶ Aske Kammer, lektor, IT-universitetet, Astrid Mavrogenis, kontorchef i Datatilsynet, Ole Tange, it-politisk rådgiver, Prosa, Jens Kjellerup Hansen, chef for digitaliseringssekretariatet i Ballerup og bestyrelsesmedlem i OS 2 - Offentligt Digitaliseringsfællesskab

⁷ <https://www.ft.dk/samling/20181/almdele/ERU/bilag/160/2014594.pdf>

Sådan har vi gjort

Datagrundlag:

Cookie Information har i perioden 15. til 23. februar 2019 undersøgt 154 offentlige myndigheders hjemmesider. På hver hjemmeside er undersøgt 500 undersider (url'er). Vores datagrundlag er (154 hjemmesider * 500 undersider) = 77.000 undersider.

Ingen af Cookie Information eksisterende kunder er medtaget i undersøgelsen.

Eksempler på undersider:

Kommune.dk
Kommune.dk/nyheder
Kommune.dk/skoler

Fremgangsmåde:

Vi har på alle undersider af hjemmesiderne identificeret, hvilke tredjeparter der lagrer information (cookies) i borgerens browser, og hvilke tredjeparter der har adgang til allerede lagret information.

Vi har i undersøgelsen besøgt undersiderne uden at interagere med sidens indhold og har derved ikke:

- aktivt givet samtykke til cookies eller anden form for databehandling
- startet video- eller musikafspillere på siden
- tilgået sikre områder (fx loginområder)

I undersøgelsen har vi gennemgået hver enkelt tredjeparts privatlivspolitik/Terms of Service for at fastslå, hvad borgernes indsamlede data vil blive brugt til. Vi har herefter inddelt tredjeparterne i følgende kategorier i forhold til deres formål med at indsamle informationer om borgerens besøg:

Nødvendige

Overfører rent tekniske data samt data til sikkerhedsformål med det formål at få hjemmesiden til at fungere korrekt.

Funktionelle

Får fx selvbetjeningsløsninger såsom HR-formularer til jobansøgninger til at fungere, samt understøtter søgefunktioner.

Statistik

Understøtter analyser til at forstå, hvordan borgeren benytter hjemmesiden.

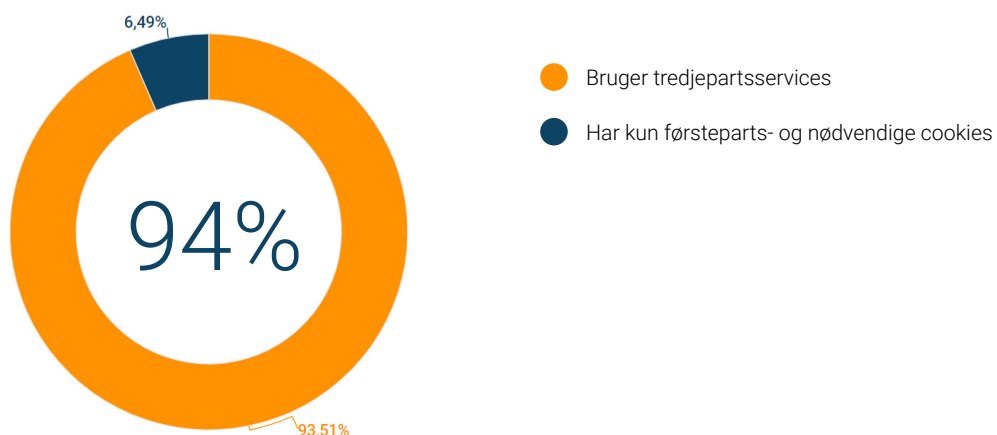
Marketing

Tillader tredjeparter at profilere borgerne ud fra bl.a. oplysninger om, hvilke sider de besøger, indholdet på siderne og borgernes adfærdsmønstre.

Resultater

1 Hvor udbredt er datadeling om borgeren fra offentlige myndigheders hjemmesider?

93,51% (144) af hjemmesiderne anvender tredjepartsservices, der sender information om borgerens besøg på hjemmesiden til udbyderen eller til andre tredjeparter. På de resterende 6,49% (10) af hjemmesiderne finder vi kun databehandling til strengt nødvendige formål, der ikke kræver borgerens samtykke. Eller vi finder at databehandling holdes tilbage, indtil brugeren har afgivet samtykke ved en aktiv handling.

Tredjeparternes formål med at modtage information om borgernes besøg på de offentlige myndigheders hjemmesider varierer. Nogle tredjeparter udbyder plug-ins/services, som det offentlige implementerer på deres hjemmesider for at få en specifik funktionalitet, som fx at føre statistik over besøg på hjemmesiden. Andre udbyder værktøjer med det skjulte kommercielle formål at indsamle informationer om borgerne, som tredjeparten enten selv anvender eller kan sælge videre til andre tredjeparter til marketingformål.

Vi har analyseret hver tredjeparts privatlivspolitik og Terms of Service, og på den baggrund inddelt tredjeparterne i 3 kategorier. Kategorierne beskriver formålet med databehandlingen, og dermed hvad borgerne kan forvente, at deres information vil blive brugt til under og efter besøget på den offentlige hjemmeside.

28%

Af offentlige myndigheders hjemmesider anvender tredjeparter med funktionelle formål.

79%

Af offentlige myndigheders hjemmesider anvender tredjeparter med statistiske formål.

77%

Af offentlige myndigheders hjemmesider anvender tredjeparter med marketingformål.

Resultater

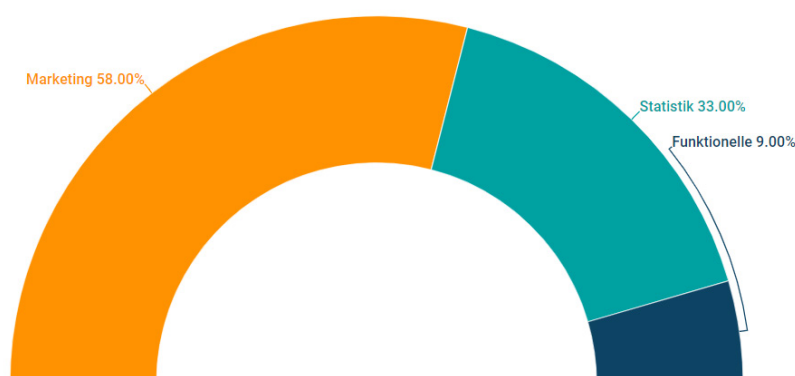
2 Til hvilke tredjeparter deles information om borgerens besøg på offentlige myndigheders hjemmesider?

72 tredjeparter modtager informationer om borgerens besøg på de offentlige myndigheders hjemmesider.

Den hyppigste tredjepart er danske Siteimprove. Siteimprove udbyder en betalt statistik- og analyseplatform til 68% af de offentlige myndigheders hjemmesider.⁸

De 2., 3. og 4. mest hyppige tredjeparter er Doubleclick, YouTube og Google Analytics, som alle er ejet af Google. Ens for disse tre er, at informationer der bliver indsamlet om borgerens besøg på hjemmesiden, bliver delt med Google. Google bruger disse informationer til at levere deres tjenester; måle effekten ved annoncering; samt tilpasse indhold og annoncer borgeren får vist på Google og deres samarbejdspartneres hjemmesider. Googles tjenester (DoubleClick, YouTube og Analytics) er til stede på 66% af offentlige danske hjemmesider i en eller flere af de ovennævnte varianter.⁹

Google anvender bl.a. disse data til profilering af borgerne. Data anvendes bl.a. til Real Time Bidding i forbindelse med visning af annoncer for andre virksomheders produkter og services på fx mediernes hjemmesider. I dette link fremgår det tydeligt, hvorledes borgerne bliver profileret. <https://brave.com/Google-publisher-verticals-marked-up.pdf>¹⁰ Der kan fx være profilering inden for seksualitet, sygdomme og økonomi.

⁸ Intet i vores analyse af Siteimproves privatlivspolitik og Terms of Service peger på, at Siteimprove benytter denne information til marketing.

⁹ <https://policies.google.com/technologies/partner-sites>

¹⁰ Dette er en formateret kopi af Googles RTB "Publisher Verticals" liste. Det originale dokument findes her: <https://developers.google.com/authorized-buyers/rtb/downloads/publisher-verticals>

Nedenfor fremgår de 72 tredjeparter og deres formål.

Funktionelle

VOCAST	Highcharts	purple.com
HR Manager Talent Solutions	Akamai Technologies	Qbrick
Synchronicer, Soft Design	boost.ai	recruitmentplatform.com
HR-Skyen	Infogram	stoerung24.de
peytzmail.com	Live Guide, Netop	ThingLink
Google Docs	Microsoft Office	ePay, Bambora
OpenStreetMap	Ofir	
SoundCloud	Pingdom, SolarWinds	

Statistiske

SiteImprove	Userneeds	Sleeknote
Vimeo	comScore	Sparkle
Piwik	Bitly	SurveyMonkey
Sitecore	Eyeota	VWO
Quantcast	Mynewsdesk	Weborama
Interresearch, defgo	Netminers	

Marketing

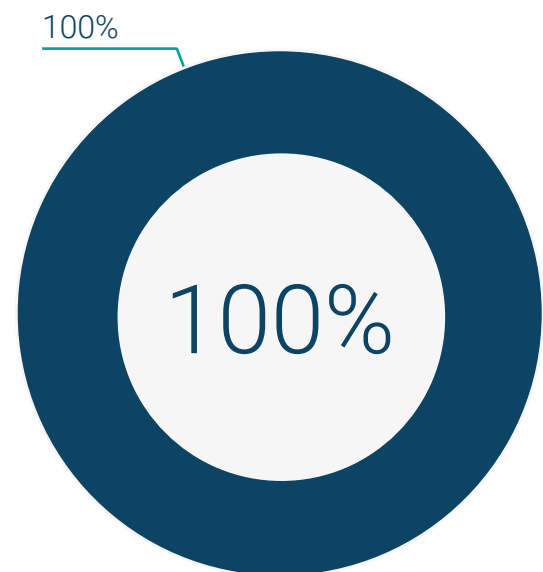
DoubleClick, Google	Adform	Microsoft, Bing
Youtube, Google	Adobe Experience Cloud	OnAudience
Google Analytics	AffectTV	Platform161
TwentyThree	Amobee	pulseadnetwork
Twitter	AppNexus	Purch Group
Facebook	Bombora	Semasio
LinkedIn	Google	ShareThis
AddThis	ID5	Tapad
Bmetric	LiveRamp	The Nielsen Company
Gemius	Lotame Solutions	The Trade Desk
AddToAny	MediaMath	Watson Media, IBM

Resultater

3 Hvor længe tillader de offentlige myndigheders hjemmesider, at tredjeparterne tracker borgerne efter deres besøg?

Varigheden af trackingen er væsentlig for borgernes opfattelse af sikkerheden ved at besøge de offentlige myndigheders hjemmesider. Det franske datatilsyn CNIL¹¹ har entydigt udtalt, at en cookie maksimalt må have en levetid på 13 måneder¹⁰. I oplægget til det nye ePrivacy Direktiv dateret 15. februar 2019 foreslås det, at et samtykke maksimalt må gælde i 12 måneder.¹²

100% af de 144 hjemmesider har en eller flere cookies med en levetid længere end 12 måneder, nogle op til 8097 år.

¹¹ <https://www.cnil.fr/fr/cookies-traceurs-que-dit-la-loi/>

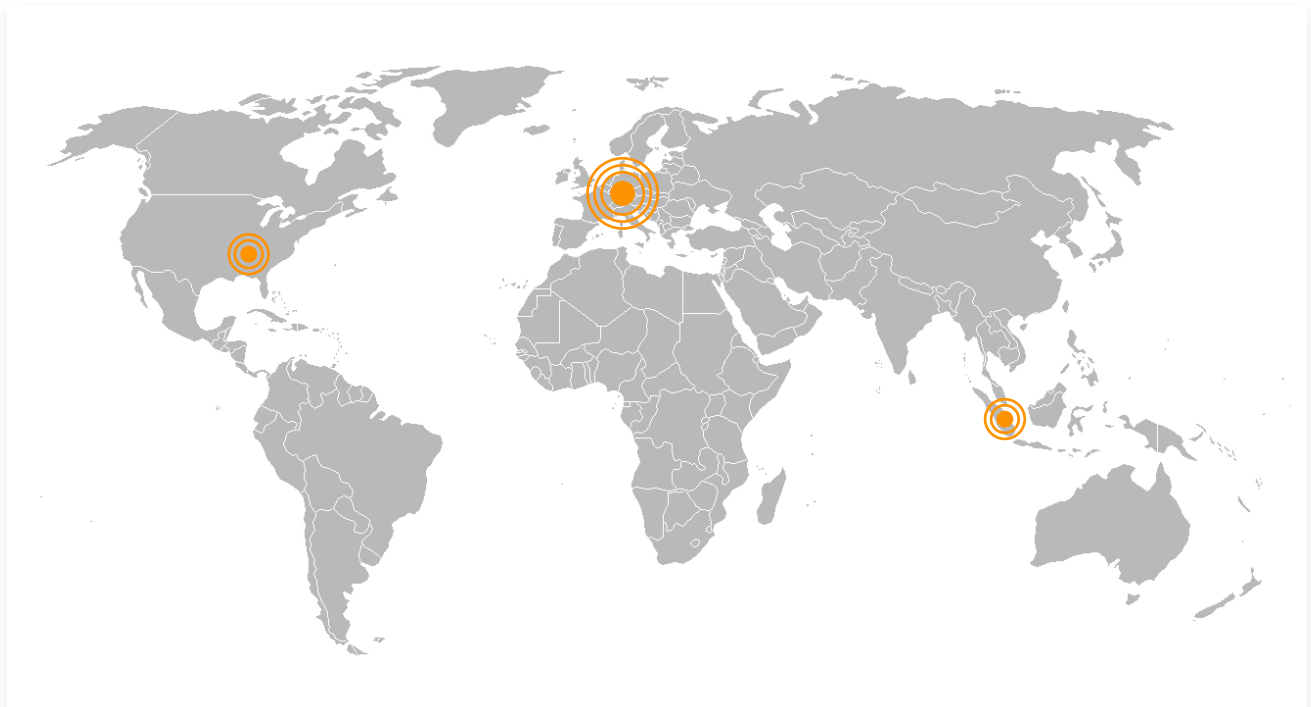
¹² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL:ST_6467_2019_INIT&from=EN

Resultater

4 Til hvilke lande deles information om borgerens besøg på offentlige myndigheders hjemmesider?

Persondata må ikke deles med usikre tredjelande i hht. GDPR.¹³ Derfor er det interessant at følge datastrømmene geografisk. Undersøgelsen viser, at langt hovedparten af datastrømmene forbliver inden for EU.

12% af datastrømme ender i USA. Hvis modtageren er tilmeldt Privacy Shield, er det ikke et problem. Vi har ikke undersøgt i studiet, om tredjeparterne er tilmeldt Privacy Shield.¹⁴

¹³ <https://www.cnil.fr/fr/cookies-traceurs-que-dit-la-loi/>

¹⁴ <https://www.privacyshield.gov/welcome>

Konklusion

Denne undersøgelse har haft til formål at undersøge om tredjeparter modtager information om borgernes besøg på offentlige myndigheders hjemmesider.

På 77% af de offentlige myndigheders hjemmesider kan borgerne forvente, at tredjeparter lagrer og læser personlige informationer om deres besøg. Det sker med henblik på profilering og markedsføring, uden at borgeren er blevet informeret eller givet eksplicit samtykke hertil. Samlet set er de offentlige myndigheders hjemmesider muligvis en af de største leverandører i Danmark af information om borgerne til BigTech virksomhederne, som anvender det kommercielt.

Vores vurdering:

Der er høj risiko for, at 94% af de offentlige myndigheders hjemmesider ikke lever op til kravene for et gyldigt samtykke jvnf. GDPRs betragtning 32.

Offentlige myndigheders hjemmesider har ikke fulgt Erhvervs- og Digitaliseringsstyrelsens instruks om, at hjemmesiderne skal have overblik over, hvilke tredjepartsservices de anvender, og hvilke der sporer borgernes besøg på hjemmesiden. Det er allerede beskrevet i Erhvervsstyrelsens *Retningslinier for cookies; Brug af cookies på offentlige myndigheders hjemmesider*¹⁵.

Idet tidligere instrukser fra Erhvervsstyrelsen igennem flere år ikke er blevet fulgt, er det vores vurdering, at der er behov for, at kommuner, regioner, statslige myndigheder og organisationer får implementeret en løsning på deres hjemmesider, der 1) informerer borgerne om cookies; 2) indhenter samtykke; 3) sikrer at relevant databehandling først finder sted efter samtykket er givet; 4) sikrer et overblik over trackingens varighed; 5) giver indblik i overførsler til usikre tredjelande. Ellers er der risiko for, at borgernes tillid til den offentlige digitalisering kan blive undermineret.

Hvis der iværksættes et tilsyn af de offentlige myndigheders hjemmesider i dag er det sandsynligt at stort set alle vil kunne ifalde en bøde.

¹⁵ https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/retningslinjer_for_cookies_erhvervsstyrelsen-digitaliseringsstyrelsen.pdf

Om Cookie Information

Cookie Information er en PrivacyTech-virksomhed, der udvikler software, som hjælper dig og din virksomhed med at gøre websites og mobile apps GDPR & ePrivacy compliant, og som samtidig sørger for, at du får konkurrencemæssige fordele ud af det. Vi har hjulpet over 1.000 virksomheder og har behandlet 6 milliarder samtykker alene det seneste år.

Cookie Information blev grundlagt i København i 2011. Vi beskæftiger i dag 20 højt kvalificerede kolleger. Halvdelen sidder på vores kontor i København og de øvrige på vores kontor i Oslo og hos vores udviklingspartnere. Cookie Information leverer løsninger globalt.